

A tak ospravedlnení z viery máme pokoj s Bohom skrze svojho Pána Ježíša Krista.

Rímskym 5:1

V 5. kapitole listu Rímskym Pavol otvára novú tému, ktorá bude ukončená v 8. kapitole. List Rímskym môžeme rozdeliť podľa tém, ktoré sa v nich nachádzajú, na tieto časti: kapitoly 1-4, kapitoly 5-8, kapitoly 9-11 a od 12. kapitoly až do konca praktické uplatnenie všetkého toho, o čom sa hovorí v kapitolách 1-11. Dostali sme sa na začiatok 5. kapitoly. Pred sebou máme ešte dlhú cestu, než sa dostaneme k praktickému uplatneniu všetkého toho, o čom kniha Rímskym hovorí. Ale platí, že pravdivé poznanie Boha a nášho spasenia tak či tak vždy vedie v praktickom živote k svätosti.

Zhrnieme si, o čom sa hovorí v prvých štyroch kapitolách. Čítame v nich, že hnev Boží sa zjavuje z nebies, lebo ľudia vedome zadržujú pravdu a netúžia po poznaní Boha. V prvých troch kapitolách až do polovice štvrtej vidíme škaredosť ľudského hriechu a nedostatok nádeje v človeku. Človek vo svojej vlastnej prirodzenosti je hriešny a v nijakom ohľade po Bohu netúži. Povedie to k tomu, že Boží hnev bude vyliaty na ľudí. Avšak uprostred 3. kapitoly nachádzame dobrú správu, ktorá hovorí, že teraz je zjavená spravodlivosť Božia. Je to spravodlivosť Božia skrze vieru Ježíša Krista cieľom všetkých a na všetkých veriacich. Aj keď sa každý človek rodí ako hriešny a jeho život je plný hriechov a prestúpení, teraz je zjavená Božia spravodlivosť. Každý, kto vloží svoju vieru v Ježíša Krista a jeho spásne dielo, bude Bohom ospravedlnený a spasený. Ospravedlnenie z viery je téma prvých štyroch kapitol Listu Rímskym.

Pavol dobre vedel, že každý jeden v zhromaždení v Ríme, ktorému je list adresovaný, vie, že

Abrahám bol ospravedlnený. Čo sa týka Abraháma, otázka vôbec nie je o tom, či bol Abrahám ospravedlnený, ale akým spôsobom bol ospravedlnený. Pavol sa pýta: „Bolo Abrahámovu ospravedlnenie zo skutkov zákona?“ Odpoveď je: „Nie zo skutkov, ale z viery.“ „Abrahám uveril Bohu, a bolo mu to počítané za spravodlivosť.“ (4:3). Abrahám bol ospravedlnený z viery, Boh mu vieru počítal za spravodlivosť. Bola to pripočítaná spravodlivosť, nebola to vlastná Abraháмова spravodlivosť. Udialo sa to ešte pred obriezku a pred narodením Izáka.

Abrahám bol ospravedlnený len z viery – to je dôležitý záver štvrtej kapitoly, lebo to neplatí len pre Abraháma, ale platí to aj pre nás, ktorým sa má počítať, nám veriacim na toho, ktorý vzkriesil Ježiša, nášho Pána, z mŕtvych (verš 4:24). Týmto konštatovaním prechádzame do 5. kapitoly a ďalšej časti Listu Rímskym, ktorá začína veršom: „Ospravedlnení súc teda z viery máme pokoj blížiti sa k Bohu skrze svojho Pána Ježiša Krista“. Pavol tým hovorí: „Teraz, keď už sme boli zmierení s Bohom, teraz, keď už sa Boh na nás pozerá ako na spravodlivých, ako keby sme sami naplnili zákon, teraz máme pokoj s Bohom.“

Všimnime si, že Pavlove slová o pokání v prvých štyroch kapitolách smerujú ku všetkým, ku každému jednému. Každý človek musí vedieť o svojom postavení pred Bohom, o hriechu a svojej biede. Rovnako musím vedieť, ako má byť zo svojho zlého postavenia vyslobodený. Pavol od 5. kapitoly ďalej už nehovorí ku každému, už to nie je otvorený list pre každého. Ďalej hovorí už len k ospravedlneným, už je to posolstvo len pre tých, ktorí boli ospravedlnení vierou v Ježiša Krista. Čítame, že títo získali pokoj s Bohom a majú prístup k Bohu skrze Pána Ježiša Krista (5:1).

Pavol pritom nehovorí o nejakom pociťe pokoja. Hovorí o skutočnom usporiadanom vzťahu s Bohom. Pred ospravedlnením sme boli Boží nepriatelia, teraz už sme zmierení – čítame to tak vo verši 10: „Lebo ak vtedy, keď sme boli nepriateľmi, boli sme zmierení s Bohom skrze smrť jeho Syna...“

Všetci sme sa narodili ako Boží nepriatelia. Od lona našej matky sme v nepriateľstve a vo vojne s Bohom. On je vo vojne s nami kvôli našej hriešnej prirodzenosti, s ktorou sa všetci rodíme. My sme vo vojne s ním preto, lebo ho odmietame a netúžime po ňom, ale Pavol hovorí, že „toto všetko sa skončilo, keď si bol ospravedlnený.“

Čo sa veriaceho týka, Boh sa už ďalej na neho nehnevá. Boží hnev bol od veriaceho odňatý, a ten, kto je ospravedlnený, už viac nemá strach z prichádzajúceho súdu. Boží hnev sa od veriacich tak ďaleko vzdialil, že Kristus môže povedať svojim učeníkom: „už vás viac nevolám sluhami, ale priateľmi.“ (Ján 15:15; Lukáš 12:4). V ospravedlnení sa celý náš vzťah s Bohom zmenil. Aj keď sme predtým boli nepriatelia, teraz už sme priatelia. Primárne sa tu hovorí o vzťahu, ale je zjavné, že hneď ako sa zmenil vzťah, zmenil sa aj stav nášho myslenia.

Pred mojím obrátením boli v mojom živote noci, keď som si myslel, že je to noc, v ktorej mi Boh zoberie život. Boli dokonca dni, keď som nahlas povedal priateľom, že som už čakal príliš dlho a že toto bude ten deň, v ktorom ma Boh pošle do pekla. Ale v deň, keď som sa obrátil, strach a všetky moje zlé očakávania zmizli. Už som ďalej nehovoril: „Dnes bude ten deň, keď ma Boh bude súdiť a pošle ma do zatratenia.“ Poznal som, že odvrátil odo mňa svoj hnev. Ako sa to mohlo stať? Podľa Písma sa to stalo vďaka Ježišovi Kristovi. Boží hnev voči mne bol odstránený, lebo bol vyliaty na Syna, na Ježiša Krista. On na svojom tele vyniesol všetky moje hriechy na kríž a Boh vyliat svoj hnev na neho. V tom vidíme celý skutočný rozsah ospravedlnenia. Boh nielenže vymazal moje hriechy, on v skutočnosti moje hriechy odsúdil, ale neodsúdil ich na mne, ale na Prostredníkovi, na Ježišovi Kristovi. Teraz už mám pokoj preto, lebo si uvedomujem, že Boh je spravodlivý a pritom ma stále miluje.

Takže Pavol najprv hovorí, že máme pokoj s Bohom skrze Ježiša Krista a potom ešte dodáva, že vierou máme skrze Ježiša Krista aj prístup do Božej milosti (verš 2). Nehovorí tu o milosti všeobecne, ale o konkrétnej milosti, ktorej prejavom je ospravedlnenie každého konkrétno-veriaceho človeka.

V liste Efezským čítame: „Ale teraz v Kristu Ježišu vy, ktorí ste boli kedysi d'alekí, stali ste sa blízkymi v krvi Kristovej.“ (2:13). Sami v sebe alebo zo seba nemáme prístup k ospravedlneniu, ale Ježiš Kristus svojou preliatou krvou na kríži nám ospravedlnenie sprístupnil. Na kríži nám kúpil nielen možnosť ospravedlnenia, ale aj reálny prístup k ospravedlneniu.

Ježiš nám dáva pokoj s Bohom preto, lebo ďalej už nie je vojna medzi nami a Bohom. Toto všetko prichádza cez ospravedlnenie. Teraz, po ospravedlnení, sa nachádzame v stave milosti, v ktorej aj stojíme (verš 2). Slovo stojíme znamená byť nepohnutelní, pevne stojaci a majúci základ. Toto slovo sa nachádza aj v evanjeliu podľa Jána: „Vy ste z otca diabla a chcete robiť žiadosti svojho otca. On bol vrahom od počiatku a nestál v pravde, pretože niet v ňom pravdy. Keď hovorí lož, hovorí zo svojho vlastného, lebo je lhár a jej otec, otec lži.“ (Ján 8:44). Slovo stáť (stojíme) je tu použité v negatívnom význame. V tomto verši slovo nestál znamená, že diabol nestál pevne, nebol nepohnutelný, že sa pohl inam, odklonil sa, vzdialil sa od pravdy. O nás je v liste Rímskym povedaný opak toho, čo o diablove v evanjeliu podľa Jána. O nás je povedané, že v milosti, do ktorej nás Kristus priviedol, stojíme nepohnute. Stojíme na pevnom základe a na ňom sme nepohnutelní. Ospravedlnenie, ktoré nám bolo dané a v ktorom stojíme, nie je dočasné, ale je trvalé. Ak si bol ospravedlnený, potom zo svojho ospravedlnenia nemôžeš byť vytrhnutý. Nemôžeš byť v časnom živote ospravedlnený a vo večnosti neospravedlnený.

Nielenže v Ježišovi Kristovi máme pevný základ pre ospravedlnenie, o ktorom teraz hovoríme, ale dokonca máme Božiu zachovávajúcu moc. Prostredníctvom Krista máme prístup do milosti,

on nás v nej zachováva, a preto v nej pevne stojíme. Nie je to naša vlastná zachovávajúca moc, ale Božia moc. Nehovorí sa tu o poklesku, ku ktorému dôjde, keď zhrešíme, ale myslí sa také previnenie, keď človek s konečnou platnosťou odpadne od viery. Boh je však schopný zachovať nás pred odpadnutím od viery. Je to Boh, ktorý ospravedlňuje, a je to Boh, ktorý má moc zachovať veriaceho od odpadnutia a zachovať tak, že budeme nepohyblivo stáť v jeho milosti. O tom hovoria aj verše Júda 24-25:

A tomu, ktorý vás môže zachovať tak, čo neklesnete,

a postaviť bezvadných pred tvárou svojej slávy v plesaní, jedinému múdremu Bohu,

nášmu Spasiteľovi, nech je skrze Ježiša Krista, nášho Pána, sláva a veličstvo,

silu a vrchnostenská moc, ako pred všetkými veky, tak pred všetkými veky,

tak i teraz i na všetky veky. Amen.

15. 8. 1999